

OYUN RANDEVULARI

SOSYAL GELİŞİM

3-6 YAŞ

Arkadaşlık becerilerini
nasıl geliştirebilirim?

hipo_kampusum

E-mail: hipokampusum@gmail.com

Çocuğumun sosyal becerisini nasıl geliştirebilirim?

- ❑ Okul öncesi çocuklar ailelerinden uzaklaşıp kendilerini çevreleyen dünyanın bir parçası olmaya hazırdırlar. Arkadaşlarıyla birlikte olmaktan hoşlanırlar ve sosyal ilişkilerde alıp vermeyi öğrenmek için «oyunlarla» deneyim kazanmaları gerekir.
- ❑ **Eğer aileler günleri önceden tahmin edilebilir «rutin bir program» oluşturabilirlerse, sızlanmalar, ağlamalar ve boşa geçen zamanlar azaltılabilir. Biraz sonra ne olacağını bilmenin getirdiği güvence, çocuğa bir «kontrol duygusu» sağlar. Okul süreci ile birlikte akran baskısı iyiden iyiye kendini göstermeye başlayacağı için bu kontrol duygusu çok işe yarayacaktır.**
- ❑ Sosyal becerilerin gelişimi, en başından itibaren bebeğin kendisini derinden ve sevgiyle bağlı hissedeceği, sıcak, çocuğuna destek ve cesaret veren bir ebeveyne sahip olmasına bağlıdır. (GÜVENLİ BAĞLANMA)
- ❑ **Sosyal beceri, kişinin hem kendisi hem de diğer kişiler için faydalı olacak şekilde hareket edebilme becerisidir. Bunlar arasında sosyal etkileşimi başlatabilme, kendini ifade edebilme, dinleme, başkalarının duygularını anlama, olumsuz duyguları ifade edebilme ve çatışma çözme ile ilgili beceriler sayılabilir. Çocukların sosyal becerileri geliştikçe akranları ile vakit geçirme istekleri de artar.**

- ❑ Arkadaşlık kurma ve bu arkadaşlıkları sürdürme yeteneğinin temelleri yaşamın çok erken dönemlerinde atılır. Şüphesiz çocuklar arkadaşlık sürecini ilk ebeveynlerinden öğrenmelidirler. Bu süreç ebeveynlerin desteği ve yönlendirmesiyle sağlanmalıdır. Çocuğunuzun diğer çocuklara karşı iyi bir arkadaş olmasını istiyorsanız, aile üyeleriniz arasında arkadaşça davranışlar sergileyerek «model oluşturmanız» gerekir. Çocuklara diğer çocuklarla ilişki kurabilmek için gerekli olan becerileri geliştirebilmeleri için de rehberlik edilmesi gerekir. (ROL MODEL ve REHBERLİK DESTEĞİ)
- ❑ Çocuk ve ebeveynler arasında oluşan bağın verdiği güvenlik duygusu, okul öncesi çocukların arkadaşlık ve eğlence için başkalarına yönelmesini sağlar. Çocuklar bu süreçte , çevrelerini gözlemleyerek arkadaşlığı öğrenirler. (TAKLİT)
- ❑ **Çocuklar bu süreçte öğrendiklerini uygulayacak fırsatlara ihtiyaç duyacaklardır. Bu noktada «OYUN RANDEVULARINI» devreye sokmanız gerekecektir.**
- ❑ Çocukların arkadaşlarını oynamaya çağırmak için çok da iyi motivasyon sebepleri olacaktır. Okulun aksine çocuklar evde olduklarında «çok katı» bir zaman sınırlamasına tabi olmazlar, kuralları kendileri koyabilirler, paylaşma görevi kişisel bir tercihe dönüşebilir ve gülmek, koşmak, saçmalamak gibi eğlenceli şeyler yasak değildir.

ŞU DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞLARDAN KAÇININ

- Anaokullarının çocuğunuza yeterli oyun zamanı sağladığını düşünmeyin.
- Sosyal becerilerin, sizin yardımınız olmaksızın öğrenilmesini beklemeyin
- Arkadaşlık kurmakta zorlanan bir çocuğun oyun fırsatlarını sınırlandırmayın

OYUN RANDEVUSU KURALLARI

Ç

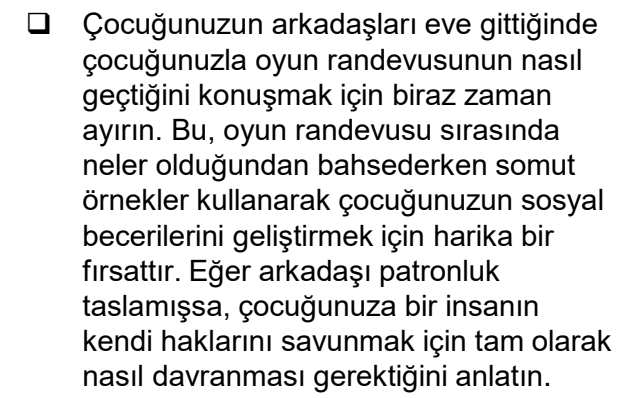
ocukların arkadaş olmayı öğrenmesini sağlayacak oyun randevuları düzenlemek için aşağıdaki ipuçlarından yararlanabilirsiniz:

- ❑ Çocukların «işbirliği» içinde oynamasını sağlayacak oyuncaklar çıkarın. Her iki çocuk tarafından da tutulup okşanabilecek bir ev hayvanı olan hamster ya da kuklalar gibi.
- ❑ Ortada «çok fazla oyuncak bulundurmayın» çünkü bu, çocukların birbirlerine ilgi göstermekten çok oyuncaklara yoğunlaşmasına neden olur.
- ❑ Eğer çocuğunuz diğer çocukların yanında yaramazlık ederse çocuğunuzun arkadaşlarının yanında utandırmamak için çocuğunuzla özel olarak görüşerek bu yanlış davranışa devam ederse neler olabileceğini açıklayın.
- ❑ Eğer misafir gelen çocuk agresif davranıyorsa kararlı bir şekilde evinizin kurallarını açıklayın. Eğer çocuk agresif davranmaya devam ederse oyun randevusunu sona erdirin. Fiziksel saldırı karşısında her çocuğun kendini güvende hissetmesi gerekir.
- ❑ Oyun randevusu bittiğinde ağlama krizleri olmaması için bir zaman sınırı koyun. Oyunun ne zaman sona ereceğini gösterecek bir kronometre ya da kartondan bir saat koyun.
- ❑ Eğer çocuğunuz belli bir arkadaşını davet etmek istemiyorsa çocuğunuzun seçim hakkına saygı gösterin. 3-6 yaş arası çocuklar «en iyi arkadaş» fikrinden hoşlanırlar fakat çocuğunuzun en iyi arkadaşı gün içinde birkaç kez değişebilir.

- ❑ Çocuğunuzun arkadaşının bazı özelliklerinden çocuğunuz üzerinde kötü etkileri olabileceğinden endişe ediyorsanız duygularınızı çocuğunuza açıklayın. Bu durumun ona nasıl etkileri olabileceğini açıklayın. Çocuğunuzun bu süreçte olumlu karakter özelliklerini ve davranışları nasıl tanıyacağını öğrenmesi gerekir.

- ❑ Çocuğunuzun arkadaşları eve gittiğinde çocuğunuzla oyun randevusunun nasıl geçtiğini konuşmak için biraz zaman ayırın. Bu, oyun randevusu sırasında neler olduğundan bahsederken somut örnekler kullanarak çocuğunuzun sosyal becerilerini geliştirmek için harika bir fırsattır. Eğer arkadaşı patronluk taslamışsa, çocuğunuza bir insanın kendi haklarını savunmak için tam olarak nasıl davranması gerektiğini anlatın.

- ❑ Eğer randevusu sıkıcı geçmişse, çocuğunuzun neden böyle olduğunu anlamasına ve bir sonraki sefere daha ilginç geçmesi için neler yapabileceğini düşünmesine yardımcı olun.

- ❑ Oyun randevusunda meydana gelen problemleri görmezden gelmeyin. Bu problemleri, çocuğunuzun iyi bir arkadaş olmayı öğrenmesi için bir geribildirim fırsatı olarak değerlendirin.

YAŞLARA GÖRE OYUN DAVRANIŞLARI

2-3 YAŞ

Genellikle başkalarını fark etmedikleri ve onlarla ilişki kurmadıkları bağımsız ve **paralel oyunlar** oynarlar.

*Paralel oyun: Bu evrede, çocuklar aynı ortamda oynayıp oyuncakları kullanırlar, fakat birlikte oynamazlar ve birbirlerinden bağımsız olarak oyunlarını sürdürürler.

4 YAŞ

Hala bağımsız ve paralel oyunlara devam etmektedirler fakat artık **tamamlayıcı yapı** denilen bir oyun tarzına başlayacaklardır. Bu oyun şeklinde bir dereceye kadar işbirliği vardır fakat yine de çocuklar birbirlerinden bağımsız roller üstlenirler.

5-6 YAŞ

Artık «**etkileşimli oyunlara**» hazırdırlar. Oyun arkadaşlarının nasıl davrandığına bakarlar ve oyun sırasında sürekli birbirlerini etkilerler.

* Etkileşimli (işbirliğine dayalı) oyun: Bir çocuk başkalarıyla birlikte oynadığında hem aktiviteye hem de oyuna dahil olup diğer çocuklara ilgi duyduğunda, işbirliğine dayalı oyuna katılıyor demektir.